

Yttrande över Ds 2019:17 Kompletterande bestämmelser till ny EU-förordning om sprängämnesprekursorer, Dnr 68/2019

Beskrivning av ärendet

Helsingborgs stad har fått en remiss gällande Justitiedepartementets förslag till kompletterande bestämmelser till ny EU-förordning om sprängämnesprekursorer. Miljönämnden svarar för stadens räkning.

Sprängämnesprekursorer är kemiska ämnen som kan användas för legitima ändamål men också missbrukas för att tillverka sprängämnen. Under 2016 infördes en EU-förordning rörande saluföring och användning av dessa ämnen. Den 20 juni 2019 antogs en ny förordning i samma syfte, samtidigt som den gamla upphävdes. Namnet på den nya förordningen är *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2019/1148 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, om ändringen av förordning (EG) nr 1907/2016 och om upphävande av förordning (EU) nr 98/2013* (nedan kallad EU-förordningen).

EU-förordningen omfattar dels ämnen som omfattas av restriktioner gällande saluföring och användning, dels ämnen som omfattas av en skyldighet att rapportera misstänkta transaktioner och större försvinnanden av ämnet. I den nya EU-förordningen har omfattningen utökats till att gälla fler aktörer, bland annat internetbaserade marknadsplatser. Listorna med ämnen som omfattas av restriktioner respektive rapporteringsskyldighet har även utökats.

Sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner får inte tillhandahållas till eller införas, innehas eller användas av enskilda, där "enskilda" i den nya EU-förordningen har utökats till att omfatta även juridiska personer som agerar i syfte som inte är knutet till näringsverksamhet eller yrke. Medlemsstaterna ges, liksom i tidigare förordning, möjlighet ha ett tillståndssystem som medger undantag från förbudet avseende vissa av ämnena. Möjligheten till undantag är dock mer begränsad i den nya EU-förordningen. I Sverige hanteras tillstånden av myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Misstänkta transaktioner samt betydande försvinnanden och stölder avseende de sprängämnesprekursorer som omfattas av rapporteringsskyldighet ska även fortsättningsvis rapporteras till den nationella kontaktpunkten, vilken i Sverige är Polismyndigheten. Det har i EU-förordningen dessutom tillkommit krav på bland annat medvetandehöjande åtgärder och utökad tillsyn.

EU-förordningen har trätt i kraft den 31 juli 2019 och ska tillämpas fullt ut från och med den 1 februari 2021. Den är direkt tillämplig i Sverige, men kräver ändringar i de kompletterande författningar som finns i dag. I promemorian lämnas förslag på sådana ändringar, vilka föreslås träda i kraft den 1 februari 2021.

Hur påverkas kommunens tillsynsarbete?

I den nya EU-förordningen omfattas fler bestämmelser av tillsyn och kontroller än i tidigare förordning. I Sverige har kommunerna sedan tidigare utsetts till nationella tillsynsmyndigheter. Förslaget i promemorian innebär att den kommunala tillsynen utökas till att gälla fler tillsynsområden än i nuläget. Detta motiveras med att kommunerna har en bred erfarenhet av tillsynsarbete, god lokalkännedom och bättre möjligheter att bedriva tillsynen effektivt, jämfört med en centralt organiserad myndighet. Dock föreslås tillsynen av internetbaserade marknadsplatser att hanteras av MSB, som även föreslås ansvara för medvetandehöjande åtgärder.

Enligt EU-förordningen ska kommissionen ta fram riktlinjer bland annat för hur tillsynen ska genomföras. Kommunen ges möjlighet att utfärda föreskrifter kring den egna tillsynen samt kring avgifter för denna.

I EU-förordningen anges att varje medlemsstat ska säkerställa att de myndigheter som medlemslandet utser för tillsyn och kontroller har de resurser och utredningsbefogenheter som krävs.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen bedömer att förslaget kommer att ge upphov till en mindre ökning av arbetet med tillsyn enligt EU-förordningen. Det är inte helt självklart hur tillsynen ska bedrivas för vissa av de aktuella tillsynsområdena, men då det är lagstadgat att EU-kommissionen ska tillhandahålla riktlinjer för genomförandet av tillsynen bör osäkerheter kunna klagöras inför ikraftträdandet. Miljöförvaltningen betonar därför att det är viktigt att EU-kommissionen tillhandhåller dessa riktlinjer.

Henrik Frindberg
Miljödirektör

Lena Åkesson
Avdelningschef

§ 111

Dnr 68/2019

Remiss från Justitiedepartementet gällande sprängämnesprekursorer

Sammanfattning

Helsingborgs stad har fått en remiss gällande Justitiedepartementets förslag till kompletterande bestämmelser till ny EU-förordning om sprängämnesprekursorer. Miljönämnden svarar för stadens räkning.

Sprängämnesprekursorer är kemiska ämnen som kan användas för legitima ändamål men också missbrukas för att tillverka sprängämnen. I juni 2019 ersattes den tidigare EU-förordningen rörande saluföring och användning av dessa ämnen. Förändringarna innebär en utökning av omfattningen, skärpta regler, krav på medvetandehöjande åtgärder och utökad tillsyn. Promemorian gäller förslag till hur den svenska lagstiftningen ska anpassas till den nya EU-förordningen. Förslaget innebär att den kommunala tillsynen utökas till att gälla fler tillsynsområden än i nuläget.

Miljöförvaltningen bedömer att förslaget kommer att ge upphov till en mindre arbetsökning, samt betonar att det är viktigt att EU-kommissionen tillhandhåller de riktlinjer för tillsynen som stadgas i EU-förordningen.

Ordförandens förslag

Jag instämmer i förvaltningens bedömning.
Ordförandens förslag till miljönämnden är

att överlämna bifogat yttrande till Justitiedepartementet.

Miljönämndens beslut

Miljönämnden beslutar

att överlämna bifogat yttrande till Justitiedepartementet.

Beslutet ska skickas till

Justitiedepartementet